

Comentariu - Iarna de Vasile Alecsandri

I. Aprecieri despre autor si opera

V. Alecsandri a fost cel mai mare poet al romanilor pana la Eminescu, caruia ii recunoaste superioritatea:

"La rasaritu-i falnic
Se-nchin-al meu apus."

Eminescu recunoaste, si el, meritele bardului de la Mircesti pe care-l numeste "acel rege-al poeziei, vecinic tanar si ferice". Cele mai frumoase creatii ale lui sunt pastelurile inspirate din natura si din peisajul Mircestiului.

Titu Maiorescu formuleaza o definitie a pastelului, in studiile sale critice: "Pastelurile sunt un sir de poezii, cele mai multe lirice, de regula descrieri, cateva idile, toate insufletite de o simtire asa de curata si de puternica a naturei, scrise intr-o limba asa de frumoasa incat au devenit fara comparare cea mai mare podoaba a poeziei lui Alecsandri, o podoaba a literaturii romane indeobste".

Legate de artele plastice ce, cum o indica chiar numele speciei (pastelul fiind un desen in creion moale, usor colorat), aceste poezii manifesta preocupare pentru satisfacerea unor exigente specifice: compozitie, colorit, echilibru.

In "Pasteluri", Alecsandri surprinde viziunea anotimpurilor asociata cu calendarul muncilor agricole: "Iarna", "Gerul", "Viscolul", "La gura sobei", "Oaspetii primaverii", "Noapte de primavara", "Dimineata", "Plugurile", "Cositul", "Rodica", "Concertul din lunca", "Lunca din Mircesti".

Epitetele cromatice predomina in pastelurile poetului, ele imbinandu-se armonios.

II. Comentariul poeziei "Iarna"

In poezie este sugerata o atmosfera apasatoare, poetul simtindu-se amenintat de iarna care-si cerne la nesfarsit zapada. O analiza structuralista a poeziei, va pune in evidenta, la fiecare nivel, sentimentele poetului, subliniind elementele peisajului de iarna.

a). La nivel poetic sau sonor:

- constatam o mare frecventa a vocalelor deschise "a", "e", "o" care sugereaza o atmosfera plina de lumina alba;
- consoanele sonore frecvente sunt "z" si "g": "zbor", "zapada", "vazduh", "ninge", "argintie", care imprima o anume solemnitate (grandoare, maretie) peisajului;

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Măsura versului de 16 silabe confirmă amploarea tabloului realizat de poet.

La nivel morfosintactic poezia pune în evidență un mare număr de substantive în comparație cu numărul verbelor.

În prima strofă, de pildă, sunt trei verbe care sugerează mișcare și paisprezece substantive care sunt însoțite de determinări substantivale sau adjectivale: "nor de zăpadă", "fluturi albi", "umeri dalbi", "roi de fluturi", "fior de gheață", "cumplita iarnă".

Prezența substantivelor pune în evidență caracterul descriptiv al poeziei.

În ultima strofă însă, unde poetul nu va mai face descriere, atmosfera capătă o oarecare înviorare, verbul se întâlnește (ca element de mișcare) mai mult: "încetează", "stralucește", "dezmiardă", "fug", "duce", "rasună", ca și adverbul predicativ "iată" și epitetul verbal "voios".

Fraza este amplă, cu dezvoltări apozitionale: "Din văzduhumplita iarnă cerne norii de zăpadă", "Lungi troiene calatoare adunate-n cer gramada".

Sub aspect lexical, textul poetic nu prezintă particularități deosebite.

Câteva cuvinte cu parfum arhaic "dalbi", "prevede", "clabuci", și două forme regionale "za", "zurgalai" dau o notă pitorească poeziei, de altfel sobra în limbaj.

Cuvintele aparțin mai multor sfere semantice, dintre care cea mai bine evidențiată este aceea care sugerează cuvintele în jurul noțiunii "zăpadă": "fulgi", "gheață", "ninge", "zale argintie", "ninsoare".

Toate acestea sugerează albul zăpezii, întărind elementele de peisaj hibernal.

Multe cuvinte sunt folosite cu sensul lor propriu, dar și mai multe cu sens figurat: "iarnă cerne", "troiene calatoare"(norii), "umeri dalbi"(ai țării), "țara se îmbracă cu zale", "satele pierdute".

Analiza sistemului de imagini ne conduce spre concluzia că poezia este o descriere a unui peisaj de iarnă.

Ca în orice descriere vor domina substantivele, însoțite de adjective cu valoare stilistică de epitet: "cumplita iarnă", "lungi troiene calatoare", "fluturii albi", "umeri dalbi", "zale argintie", "mandra țara", "soare rotund și palid".

Pentru sporirea efectului poetic accentul cade uneori pe adjectiv, fiind creată astfel inversiunea: "cumplita iarnă", "mandra țara", "lungi troiene", "doritul soare".

O suită de personificări face imaginile - de cele mai multe ori vizuale - deosebit de plastice: iarnă cerne norii, fulgii răspândesc flori de gheață, țara se îmbracă cu o zale argintie, norii fug, soarele dezmiardă oceanul de ninsoare.

Pentru a sugera abundența zăpezii, poetul recurge la repetiții, fie a verbului "ninge", fie a adjectivului "alb" ceea ce face ca impresia de alb să domine: "ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară" și "fluturii albi", "tot e alb", "fantasme albe", "clabuci albi".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

In randul procedeelor artistice care sporesc forta de sugestie a unor imagini, se inscriu si comparatiile: "fulgii zbor ca un roi de fluturi albi", "soarele rotund si palid se prevede printre nori ca un vis de tinerețe", plopii insirati "ca fantasme albe".

Impresioneaza in mod deosebit prin plasticitate si forta de sugestie metafora "oceanul de ninsoare".

Vasile Alecsandri este un poet solar, indragostit de astrul zilei, iubitor de caldura si lumina.

Iarna petrecuta la Mircesti ii trezeste sentimente diferite, prezente in poezia analizata intr-o anumita gradare. Poetul este nelinistit in fata cantitatii imense de zapada care se varsa din cer si pe care o simte amenintatoare. Nelinistea va deveni teama si apoi groaza in fata naturii ce dezlanțuie potop de ninsoare. Aceste sentimente sunt sugerate prin expresii cum ar fi: "cumplita iarna", "fiori de gheata", "intinderea pustie", "satele pierdute".

Zapada este deci o amenintare alba in care totul se pierde: dealuri, sate, plopi.

La aparitia soarelui, insa, starea de teama si de incordare a poetului se risipeste, incat sfarsitul poeziei indica un sentiment calm si de buna dispozitie a poetului sugerata de verbul "stralucește" si de epitetul verbal "voios".

Poezia "Iarna" care este un pastel se deosebeste de alte poezii pe aceeași tema, scrise de alti poeti cum ar fi de pilda G. Cosbuc cu poezia "Iarna pe ulita".

In schimb, prin sentimentul de neliniste, poezia lui Alecsandri poate fi asemanata cu poezia "Decembre" de G. Bacovia. Alecsandri ramane un mare creator al pastelului pe care l-a apreciat si Titu Maiorescu, criticul iesean care a vorbit in termeni elogiosi despre poetul de la Mircesti: "farmecul limbii romane in poezia populara el ni l-a deschis; iubirea romaneasca si dorul de patrie... el

le-a intrupat; frumusetea proprie a pamantului nostru natal si a aerului el a descris-o...".